

EAPC - Gestió de la informació: transparència i protecció de dades

La captació i la difusió d'imatges en actes públics: la concurrència del dret a la protecció de dades i del dret a la pròpia imatge

13-05-2024

Qui no s'ha aturat mai a buscar-se entre les persones que apareixen en una imatge captada durant un acte públic al qual ha assistit? Trobar-s'hi indica que algú ha fet un tractament de dades personals.

Davant d'això, hem de definir dos conceptes: dada personal i tractament. El Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril, general de protecció de dades (RGPD), defineix dada personal com tota la informació sobre una "persona física identificada o identificable" (art. 4.1 del RGPD). I defineix un tractament com "qualsevol operació o conjunt d'operacions realitzades sobre dades personals o conjunts de dades personals, sigui per procediments automatitzats o no, com la recollida, el registre, l'organització, l'estructuració, la conservació, l'adaptació o la modificació, l'extracció, la consulta, la utilització, la comunicació per transmissió, difusió o qualsevol altra forma d'habilitació d'accés, acarament o interconnexió, limitació, supressió o destrucció" (art. 4.2 del RGPD).

Per tant, la captació i la difusió d'imatges de persones vives identificades o identificables és un tractament de dades, sotmès als principis i les garanties de la normativa de protecció de dades (RGPD i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals - LOPDGDD).

Per contra, en els supòsits en què les persones que apareixen en una imatge no siguin reconeixibles sense fer esforços desproporcionats, és a dir, quan no es puguin identificar amb el conjunt de mitjans que poden utilitzar raonablement per fer-ho, la legislació de protecció de dades ja no és aplicable. També se n'exclouen els tractaments efectuats per una persona física en exercici d'activitats exclusivament personals o domèstiques, com per exemple fer una fotografia d'un partit de bàsquet on juga un familiar, per guardar-la com a record (art. 2.2.c del RGPD). No és així, però, si aquesta imatge no es reserva a l'esfera privada i se'n fa una difusió pública, sigui per les xarxes socials o per qualsevol altre canal: aquest supòsit està inclòs dins l'àmbit d'aplicació de la normativa de protecció de dades personals i seria necessari tenir l'autorització de la persona afectada, que en el cas dels menors de catorze anys serien els pares o tutors.

En aquest sentit, cal assenyalar que qualsevol persona física o jurídica subjecta al RGPD, que enregistri i/o difongui imatges, ha de disposar de legitimació per tractar aquestes dades personals. En cadascun dels casos, cal analitzar si hi concorre alguna base jurídica (art. 6.1 del RGPD) per difondre les fotografies de persones identificades o identificables. Sobre això, cal indicar que en la majoria d'ocasions en què les imatges de persones en espais públics les difon una entitat pública, aquest tractament està legitimat pel fet que és necessari per complir una missió realitzada en interès públic o en exercici de poders públics (art. 6.1.e del RGPD). En aquests casos, l'entitat pública tracta les dades en exercici de les competències que té atribuïdes per una llei. Per exemple, aquest seria el cas quan s'informa sobre determinades activitats esportives, culturals o notícies ocorregudes a l'espai públic. Si us interessa, podeu trobar informació sobre aquesta qüestió al [dictamen CNS 26/2022](#), que podeu consultar al web de l'APDCAT.

A més, no es pot deixar de banda que aquest tractament de dades personals, la captació i difusió d'una imatge en la qual figurin persones, també afecta el dret fonamental a la pròpia imatge d'aquestes persones, regulat a la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, sobre protecció del dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge (LO 1/1982).

La jurisprudència ha definit el dret a la pròpia imatge com “la facultad otorgada por este derecho, en tanto que derecho fundamental, consistente en esencia en impedir la obtención, reproducción o publicación de la propia imagen por parte de un tercero no autorizado, sea cual sea la finalidad –informativa, comercial, científica, cultural, etc.– perseguida por quien la capta o difunde”(STC 81/2001, de 26/03/2001).

D'acord amb la LO 1/1982, té consideració d'intromissió il·legítima en el dret a la pròpia imatge, entre d'altres, la següent: “La captació, reproducció o publicació per fotografia, film o qualsevol altre procediment, de la imatge d'una persona en llocs o moments de la seva vida privada o fora d'aquests, llevat dels casos previstos a l'article 8.2” (art. 7.5). No obstant això, aquest article estableix una sèrie de límits al dret a la pròpia imatge, entre els quals que aquest dret no ha d'impedir la informació gràfica sobre un succés o esdeveniment públic, quan la imatge d'una persona determinada hi aparegui com a merament accessòria (art. 8.2.c).

Respecte d'aquesta previsió, el Tribunal Suprem vincula la determinació de l'accessorietat d'una imatge a diferents elements, com ara: la naturalesa de l'acte; el reconeixement dels subjectes que hi apareguin; la major o menor proporció que ocupen a les imatges; la rellevància pública de la persona o el fet d'exercir una professió de notorietat o de projecció pública, o la relació directa entre la imatge publicada i el contingut de la informació que l'acompanya, entre altres circumstàncies. Així, la intromissió quedaria justificada si la imatge es capta accidentalment i secundàriament en relació amb la resta de la informació gràfica en què està inserida (STS de 20 de juliol de 2011).

Per tant, quan la imatge de les persones afectades es tracti de manera accessòria en relació amb l'esdeveniment, com per exemple la imatge difosa per un ajuntament d'un espectacle de dansa celebrat en un espai municipal obert al públic, on es vegin participants o públic assistent, el tractament no suposaria una intromissió il·legítima en els drets d'aquestes persones. En relació amb aquesta qüestió, si us interessa, al web de l'APDCAT podeu trobar la resolució d'arxivament d'informació prèvia que es va dictar sobre aquest cas (núm. IP 120/2022).

Tot i això, si un afectat considera que aquesta actuació pot afectar el seu dret a l'honor, imatge o intimitat, cal recordar que per protegir aquest dret hi ha un procediment específic de reclamació desvinculat de la matèria de protecció de dades (art. 1 de la LO 1/1982). També, és important recordar que, d'acord amb l'article 21 del RGPD, la persona afectada pot exercir el seu dret d'oposició, per motius relacionats amb la seva situació particular, quan el tractament de la imatge s'hagi fonamentat en el compliment d'una missió efectuada en interès públic o en exercici de poders públics (art. 6.1.e RGPD) o bé perquè és un tractament necessari per satisfer interessos legítims (art. 6.1.f del RGPD).

Finalment, cal tenir en compte que rere la difusió d'una imatge també hi pot haver la concurrència d'un tercer dret fonamental, com és el dret a la llibertat d'informació (art. 20.1 de la CE). Aquest dret també pot habilitar el tractament d'imatges de persones físiques, si en la captació i la difusió hi concorre un interès públic que es considera prevalent sobre l'interès de la persona a evitar que es capti o es difongui la seva imatge.

D'acord amb el que s'ha exposat, el marc normatiu empara la captació i la difusió d'imatges de persones físiques quan hi concorre alguna de les bases jurídiques establertes a l'article 6 del RGPD, quan la imatge de les persones és accessòria dins de l'esdeveniment públic i quan el tractament té relació amb la llibertat d'informació.

Marta Pallarés Tella

Responsable de cooperació externa de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades

Subscripcions

Subscriure's a aquest blog

[SUBSCRIURE'S PER RSS](#)

[SUBSCRIURE'S PER CORREU](#)

Articles recents

-
- [Indicadors de bon govern](#)
per Isidre Obregon Gomà
-
- [La publicació de les dades personals dels aspirants en els processos selectius](#)
per Yasmina Solé Carolà
-
- [El silenci administratiu en les sol·licituds d'accés a la informació pública \(2a part\): pronunciaments judicials i de la GAIP](#)
per Carles San José Amat
-
- [Mecanismes vigents de control i seguiment de l'activitat d'influència a l'Administració de la Generalitat de Catalunya: punt de partida cap a una traçabilitat efectiva de les decisions públiques](#)
per Joan Ruiz Gegúndez
-
- [Els límits al dret de supressió de les dades dels difunts per part dels familiars o hereus. El cas de la condemna a mort del poeta Miguel Hernández](#)
per Alexandra Cuadrat Capdevila
-
- [El dret a la desconnexió digital en l'àmbit laboral](#)
per Montserrat Rof Bertrams
-

Enllaços externs

-
- [EAPC](#)
-
- [Aula Virtual](#)
-

Avis legal: D'acord amb l'article 17.1 de la Llei 19/2014, la ©Generalitat de Catalunya permet la reutilització dels continguts i de les dades sempre que se'n citi la font i la data d'actualització i que no es desnaturalitzi la informació (article 8 de la Llei 37/2007) i també que no es contradigui amb una llicència específica.